

LUNDS
UNIVERSITET

Statsvetenskapliga
institutionen

Politik och styrelse, distans

STVA02 (15 högskolepoäng)
HT 2017

Introduktionsdokument

© Malena Rosén Sundström, 2017

(senast uppdaterat 2017-07-10)

Innehåll

INNEHÅLL	1
FÖRORD	2
KURSENS IDÉ OCH MÅL	3
KURSLITTERATUREN OCH KOMPLETTERANDE KURSMATERIAL	7
KURSENS DELAR	9
KURSSTART	9
DEL I: DEMOKRATIDIMENSIONER OCH POLITISKT DELTAGANDE	10
UPPGIFT 1: DEMOKRATIDIMENSIONER.....	10
UPPGIFT 2: POLITISKT DELTAGANDE OCH PÅVERKAN.....	12
DEL II: DEMOKRATI OCH ORGANISERING AV POLITISKA SYSTEM	15
UPPGIFT 3: LEGITIMITET OCH DEMOKRATI I KOMMUNAL ORGANISERING.....	15
UPPGIFT 4: JÄMFÖRANDE ANALYS AV POLITISKA SYSTEM.....	17
UPPGIFT 5: DEMOKRATISERINGSPROCESSER – ATT BYGGA DEMOKRATI	19
DEL III: DEMOKRATINS UTMANINGAR	21
UPPGIFT 6: DECENTRALISERING	21
UPPGIFT 7: DEMOKRATINS UTMANINGAR	21
UTVÄRDERING	23
VAD HÄNDER OM MAN MISSAR EN DEADLINE?	24
LITE OM MIG	27

Förord

Välkommen till Politik och styrelse (STVA02). Kursen ges på distans, och all kommunikation sker via nätet. Detta skapar en del pedagogiska utmaningar eftersom vi inte träffas regelbundet. Det är viktigt att vi hjälps åt att göra kursen så ”levande” som möjligt. Jag för min del kommer att ge feedback och respons på era uppgifter, om inte annat anges (antingen individuellt eller i samlad form, mer information om detta finner ni i anvisningarna för var och en av uppgifterna). Ni är förstås också välkomna att maila frågor och funderingar som dyker upp – men först efter att noga ha läst igenom detta dokument! – eller lägga ut dessa på kursens diskussionstavla. Det senare har fördelen att även andra studenter kan ta del av era frågor och mina svar. Normalt svarar jag på e-mail samma dag, men eftersom min verksamhet består av många olika ting så kan undantag finnas.

Era bidrag till att ”levandegöra” kursen kommer att bestå av aktivt deltagande genom att ni får kommentera på era kollegors alster, och på annat sätt bidra med information, vilket brukar vara både roligt och lärorikt.

Jag hoppas att ni kommer att trivas med kursen!

Malena Rosén Sundström

Kursens idé och mål

Låt oss allra först fundera över vår idé om hur en sådan här bred kurs kan ramas in. Kursen handlar om demokrati och hur demokrati kan organiseras. Det är ett av den politiska människans stora problem, och lösningarna skiftar väsentligt. För att strukturera kursen delas den in i tre delar med olika uppgifter inom dessa. Efter del I och del II rapporteras betyg på respektive del in till LADOK. När samtliga tre delar är avklarade så ges ett kursbetyg enligt skala A-F (för kursbetyg krävs godkänt på samtliga uppgifter). De tre delarna är olika omfattande och krävande, och ger därför olika antal högskolepoäng (hp).

Del I (3,5 hp): Demokratidimensioner och politiskt deltagande innehåller uppgift 1 och 2

Del II (5,5 hp): Demokrati och organisering av politiska system innehåller uppgift 3, 4 och 5

Del III (6 hp): Demokratins utmaningar, innehåller uppgift 6 och 7

Dessa tre teman ska inte betraktas som distinkta och separata. Tvärtom.

Demokratibestämmingar och demokrativärden har betydelse för de institutioner som skapas för att organisera och genomföra politik. Om vi behandlar demokratibegreppet som ett sammansatt ord bestående av två delar: demo (folket) och krati (styrelsen) så följer att den lexikala betydelsen är folkets styrelse – av stor vikt blir då att granska hur folket styr, vem som inkluderas i ”demos”, vad demos styr över etc. Demokrativärden som t.ex. jämlikhet och rättvisa måste konkretiseras och få en bestämd innebörd för att de ska få en reell betydelse i utformningen av politik. Om t.ex. välfärdspolitiken inte alls överensstämmer med de föreställningar om demokrati som befolkningen har så antas detta påverka beslutsfattarnas legitimitet och i förlängningen kanske även de politiska institutionernas legitimitet.

Vi kommer att tala om beslutsfattare som politiker och tjänstemän – båda aktörgrupperna tar beslut inom olika områden och under skilda villkor. Om direkt maktmissbruk, t.ex. i form av korrupktion, förekommer så minskar tilliten till politikerna vilket också kan få konsekvenser för det demokratiska systemets legitimitet. Vi kommer också att behandla betydelsen av social tillit – tillit i relationen mellan människor – och hur detta påverkar möjligheter för ett utvecklat demokratiskt politiskt system, men också hur politiska institutioner kan påverka den sociala tilliten mellan individerna i ett samhälle. Demokrati är inte statiskt utan skapas och omformas i olika processer. För att förstå hur omfattande politiska transformationer kan sättas igång och utvecklas kommer vi att med hjälp av forskning om demokratiseringsprocesser behandla frågan hur auktoritära politiska system kan förändras till demokratiska.

I denna korta inledande presentation av kursen är det tydligt hur de olika momenten och begreppen flätas in i varandra. På en kurs av det här slaget måste givetvis en del prioriteras och annat utelämnas. Som ni ser löper ett demokratiperspektiv genom hela kursen. Att just demokrati blev denna sammanhållande faktor är ingen slump. Statsvetenskapen vetter ut mot många olika discipliner, men demokrati ligger nära själva kärnan av vårt ämne. Dessutom är demokrati en allmänt accepterad norm, trots att de allra flesta på en direkt fråga har svårt att definiera vad det är. I propagandaanalys pratar man ibland om ”glittrande generaliseringar” som ett retoriskt knep. Ordet demokrati för med sig en positiv klang trots att varje lyssnare har helt olika idéer om vad som inryms i begreppet.

Det finns förstås andra ord med sådan värdeklang. Lennart Lundquist, som ni kommer att stifta bekantskap med under kursen, irriterar sig till exempel i sin bok ”Medborgardemokratin och eliterna” ofta över att ordet ”effektivitet” kapats av det han kallar ekonomismen, och

dessutom stämplat in som ett positivt värdeord. Här finns något att tänka på under kursen. Det är ju en form av *makt* att kunna ”kapa” ett ords betydelse eller stöpa om dess värde och innebörd. Det finns kort och gott anledning för en student i statsvetenskap att skaffa sig en betydligt mer nyanserad bild av vad begreppet demokrati är och vad det kan och bör innehålla. Jag ser detta som ett av kursens centrala bidrag.

Lärandemål och examination

Lärandemål

Innan jag beskriver kursens innehåll ska jag presentera kursens preciserade *lärandemål*. För mig är detta inga abstrakta och formella punkter. *Alla kursens teman är utformade för att underlätta inlärningen av ett eller flera av dessa mål* som motsvarar vad jag hoppas att ni ska känna er berikade med efter kursens avslutning. Som ni ser är lärandemålen både av teoretisk och empirisk natur. Efter fullgången kurs ska ni förhoppningsvis:

- Kunna förstå och på ett korrekt sätt använda innebörden av centrala statsvetenskapliga begrepp som t.ex. stat, styrelseskick, makt, auktoritet, demokrati och legitimitet
- På ett grundläggande sätt kunna analysera och redogöra för olika aspekter av makt och demokrati, samt med hjälp av teoretiska utgångspunkter och principiella argument tolka olika institutioner utifrån ett demokratiskt perspektiv
- Utifrån demokratisk utgångspunkt analysera instrument och funktioner ämnade att minska eller förhindra maktmissbruk och korruption
- Kunna redogöra för och förklara huvudsakliga institutioner och processer i den svenska demokratin, inklusive förvaltningen, med huvudfokus på nationell och lokal (kommunal) nivå
- I ett jämförande perspektiv kunna förklara partiets roll och funktion i en demokrati
- På ett översiktligt sätt kunna redogöra för medias idealiserade roll i en demokrati
- På ett övergripande sätt kunna redogöra för EU:s politiska funktioner samt jämföra EU med andra konstitutionella system
- I textform och inom givna tids- och utrymmesramar kunna föra logiska, stringenta och teoretiskt drivna resonemang baserade på statsvetenskaplig forskning inom fältet
- Kunna utföra grundläggande informationssökningar samt ha kännedom om akademisk referenshantering
- Kunna ta ansvar för och planera era egna arbets- och inlärningsprocesser
- Kunna strukturera och formulera texter på ett formellt samhällsvetenskapligt sätt. På ett konstruktivt sätt kunna analysera medstudenters texter utifrån samhällsvetenskapliga kriterier.

Examination

På denna distanskurs har vi ingen heltäckande tentamen som lämnas in först i slutet av terminen (även om uppgift 7 har karaktären av en tenta). Istället har vi ständiga aktiviteter längs perioden som kommer att kräva återkommande uppmärksamhet och engagemang. På så sätt utnyttjar vi potentialen i en internetbaserad kurs samtidigt som upplägget ger er en jämnare arbetsbelastning. Uppgifterna skiljer sig åt vad gäller form och innehåll. Efter varje avklarad kursdel (I-III) ges ett samlat betyg på denna. Betygen vägs sedan samman till ett kursbetyg som erhålls när samtliga uppgifter inom varje del är avklarade.

Jag beskriver de olika delarna och deras uppgifter efter hand i den här texten, men vissa saker kan vara bra att genomgående ha för ögonen.

Jag vill att ni i era texter:

- Uppvisar en *god disposition*. Det dunkelt sagda är det dunkelt tänkta, som Esaias Tegnér så klokt uttryckte saken. Jag vill kunna se en tydlig röd tråd i era texter, och detta kräver ordentlig planering av dem. Jag vill också tydligt kunna se när *ni* tycker något respektive när till exempel *en forskare* påstår något. Det kräver en god *referensteknik*.
- På ett riktigt sätt använder de *statsvetenskapliga begrepp* som är centrala för ämnet ni för stunden undersöker. Här gäller det förstås också att kunna sovra bland det som erbjuds så att ni verkligen hittar vad som är *relevanta* begrepp. Inom vetenskap är en gemensam begreppsapparat av central betydelse eftersom man förhoppningsvis ska kunna diskutera kunskap mellan olika forskare.
- Visar att ni studerat *litteraturen* (och övrigt kursmaterial) för att lösa uppgifterna. Det är inte tillräckligt att endast använda de sidor som bokens index hänvisar till när det finns relevant information i andra delar inom den anvisade litteraturen. Kompletterande litteratur får ni naturligtvis också gärna använda men den är ett komplement och inte en ersättning. *Den anvisade litteraturen måste användas* eftersom pedagogiken kräver att både jag som lärare och alla medstudenter ska kunna hitta den information/fakta ni använder.
- Vinnlägger er om att använda ett *bra språk*. Detta handlar om respekt för dem som ska läsa texterna och att era diskussioner blir förstådda av mig när jag examinerar.
- Följer anvisad *formalia* noggrant.
- I övrigt är det alltså lärandemålen jag har för ögonen när jag försöker avgöra hur väl vi lyckas längs med kursen. ”Vi” snarare än ”ni” eftersom vi är två parter som hjälps åt i kunskapsinhämtningen (och ni får i utvärderingen så småningom möjlighet att bedöma min del av denna process). Uppgifterna är gjorda så att jag kan förvänta mig en viss stegring i de kunskaper ni uppvisar, och i den presentationsform som används.

Sammanfattande om bedömningskriterier och lärarens feedback

Generellt bedömer jag hur väl ni lyckas lösa uppgifterna med hjälp av kurslitteraturen, artiklar och e-resurser som finns på kursens hemsida och som är det material ni har till ett förfogande. Bedömningarna relateras till de angivna lärandemålen. Alla uppgifter utgörs av problem som ni har att lösa och ni måste redogöra för hur ni löser problemen och med hjälp av vilket material (delar av kurslitteraturen och resurser på kursens hemsida). Jag bedömer också hur väl ni förstått avsnitten i litteraturen och hur ni förmedlar denna förståelse. Det kräver en tydlig röd tråd och en bearbetning av litteraturen. Det är inte tillräckligt att återge vad som finns skrivet i kurslitteraturen. Bearbeta texterna tydligt i relation till den uppgift ni har och strukturera utifrån era frågor. Jag räknar med att detta är en färdighet som utvecklas successivt genom kursen och jag ställer därför allt högre krav på självständig presentation och bearbetning under kursens gång.

Jag kommer efter varje inlämning ge respons med syftet att hjälpa er att förbättra era kommande inlämningar av uppgifterna. Min respons kommer bl.a. att bestå av att jag diskuterar vad de generella bedömningskriterierna betyder för den specifika, konkreta uppgiften. För alla uppgifter gäller att jag ger samlad feedback i form av kursmeddelanden. Jag ger också, vid behov, individuella kommentarer. På några uppgifter – uppgifterna 2, 3 och

7 – kommer *alla* att få individuella kommentarer. Anledningen till att jag trycker särskilt mycket på responsen på dessa uppgifter är att det ifråga om uppgift 2 är kursens första uppgift av mer ”utmanande” uppgift (uppgift 1 är av mer av beskrivande och återgivande karaktär). Uppgift 3 är upplagd som en mini-uppsats och uppgift 7 är det vi närmaste vi kommer en tenta på kursen. Jag vill därför försäkra mig alldeles extra om att ni känner er fullproppade med feedback efter dessa uppgifter!

Kurslitteraturen och kompletterande kursmaterial

En stor hjälp när vi ska närma oss kursmålen är förstås kurslitteraturen. Litteraturen ska dels täcka in de olika kursmålen, dels vara allmänt intressant för en politiskt intresserad student. Kurslitteraturen är vald för att den presenterar centrala statsvetenskapliga begrepp på ett systematiskt sätt och för att den visar hur begrepp och teorier kan tillämpas konkret. Listan är ganska diger, och det kan tänkas att jag får frågor om kanske annan litteratur kan duga istället (ofta för att man kanske har en äldre lärobok i hyllan som man, förståeligt nog, vill återanvända). Här är jag rädd att jag måste vara tämligen restriktiv. På en distanskurs är det nämligen extra viktigt att jag som internetbaserad lärare, men också alla övriga, vet vad alla läser. Uppgifterna är tätt knutna till litteraturen och diskussionerna kräver att vi har denna gemensamma bas. Det går naturligtvis utmärkt att *komplettera* med mer litteratur, men det är ingenting jag förväntar mig att ni gör. Det finns dessutom en del artiklar och e-resurser på kurssidan att ta del av när ni löser de specifika uppgifterna.

Litteraturlista

Bennich-Björkman, Li – Blomqvist, Paula (red.) 2008. *Mellan folkhem och Europa*. Malmö: Liber. 351 s.

Erlingsson, Gissur Ó – Håkansson, Anders – Johansson, Karl Magnus – Mattson, Ingvar, 2005. *Politiska partier*. Lund: Studentlitteratur. 239 s.

Freidenvall, Lenita – Jansson, Maria (red.), 2010. *Politik och kritik. En feministisk guide till statsvetenskap*. Lund: Studentlitteratur. 170 s.

Hague, Rod – Harrop, Martin, 2013. *Comparative Government and Politics. An Introduction*. (9:e uppl.) Hampshire and London: Macmillan Press Ltd. 404 s.

[**ELLER***: Hague, Rod – Harrop, Martin – McCormick, John, 2016. *Comparative Government and Politics. An Introduction*. (10:e uppl.) Hampshire and London: Macmillan Press Ltd. 384 s.]

Lundquist, Lennart, 2001. *Medborgardemokratien och eliterna*. Lund: Studentlitteratur. 282 s.

Mattson, Ingvar – Petersson, Olof (red), 2011. *Svensk författningsspolitik*. (3:e uppl.) Stockholm: SNS Förlag. 350 s.

Rothstein, Bo (red.), 2014. *Politik som organisation*. (5:e uppl.) Lund: Studentlitteratur. 285 s.

Tallberg, Jonas, 2013. *EU:s politiska system*. (5:e uppl.) Lund: Studentlitteratur. 200 s.

[**ELLER***: Tallberg, Jonas, 2016. *EU:s politiska system*. (6:e uppl.) Lund: Studentlitteratur. 200 s.]

***Varför anges två alternativa upplagor av Hague et al samt Tallberg?** Anledningen är att de äldre upplagorna, i båda fallen från 2013, uppges i den officiella litteraturlistan. Läraren, dvs. jag, hade helt enkelt missat att uppmärksamma att nyare upplagor kommit. Samtidigt är det

dumt att aktivt söka köpa de äldre upplagorna när nya, uppdaterade finns. Jag godtar därför både upplagorna från 2013 (om ni t.ex. vill köpa andrahandsböcker) och från 2016.

Konsten att skriva och tala

Ett av kursens lärandemål är att kunna göra vetenskapliga referenser. Hur man gör detta, beskrivs i *Konsten att skriva och tala*, som är en oundgänglig handledning i, just det, konsten att skriva (och tala, men det blir, av naturliga skäl, inte så aktuellt här). Innehållet i detta dokument ska alltså betraktas som en del av kurslitteraturen och examineras genom bedömning av era alsters korrekthet avseende formalia. Boken är framtagen av oss här på Statsvetenskapliga institutionen i Lund, men distribueras av bookboon.com (gratis).

Artiklar enligt lärares anvisning ca. 50 s.

Totalt: ca 2 300 sidor

Annat material

För de olika delarna på kursen kommer vi förutom böckerna att ha en rad olika obligatoriska och kompletterande artiklar och andra e-resurser till vår hjälp. Resurserna hittas normalt under ”Länkar” på kursens hemsida. För varje del kommer de olika aktuella resurserna att listas: hittar jag bra resurser som kan bistå i arbetet med senare delar tar jag mig friheten att lägga till detta efter hand (givetvis finns allt på plats i samband med att en uppgift påbörjas enligt schemat).

Kursens delar

Var och en av kursens tre delar innehåller uppgifter som ni har att lösa. Kursen examineras löpande med dessa uppgifter. Kursens pedagogik står och faller med att ni lämnar in uppgifterna i tid. Det är viktigt inte minst för er själva eftersom ni i många fall får värdefull feedback av era kollegor när de kommenterar era inlämnade alster. De tre delarna och de uppgifter som ingår i var och en av dem presenteras strax. Allra först kommer dock en uppgift som vi kallar ”kursstart”, och som ligger utanför de tre delarna.

Kursstart

Jag upplever det som ett problem att en kurs bara startar med en ”a sigh and a whimper” och ett internetdokument. Risken är att man inte startar alls förrän den första inlämningen närmar sig. På en kurs som denna behöver vi snabbt komma igång och få rull på läsningen, för att det inte ska bli för trångt senare. Samtidigt är det ingen bra idé att inom ett par dagar tvinga er att läsa stora textsjok som ni ska sammanfatta. Vem lär sig något varaktigt under sådana förutsättningar?

Min idé med denna inledande uppgift är att *ni ska läsa igenom detta dokument, och förhålla er till det* snarare än till litteraturen. Jag behöver få reda på vad ni tänker kring kursupplägget, och vad som egentligen intresserar er inom det vida fält som denna kurs täcker in. Dessutom är jag nyfiken på vilka ni är. Tänk på att det inte bara är ni som känner er distanserade när ni läser en kurs på det här sättet: som lärare träffar jag oftast mina studenter i ett socialt sammanhang. Därför är våra gemensamma ansträngningar här tidigt under kursen ett sätt att understryka att vi gör detta tillsammans, och att det (förhoppningsvis) känns angeläget.

Senast den dag som anges i schemat (och det är snabba ryck) förväntar jag mig därför:

1. Att ni finns registrerade och inlagda på kursens hemsida i Live@Lund. Om ni har problem med detta är det i första hand studievägledaren som ni bör kontakta.
2. Att ni också lägger in en personlig presentation som talar om vilka ni kan tänkas vara på diskussionstavlan. Min egen presentation hittar ni förresten sist i detta dokument.
3. Att ni under inlämningsuppgift ”Kursstartsuppgiften” lägger in en text omfattande max 3 500 tecken (inklusive blanksteg) där ni beskriver vad som intresserar er med de statsvetenskapliga delområden som kursen omfattar, och vad ni hoppas kursen ska kunna bidra med. Läs igenom detta dokument, särskilt kursmålen, och fundera över om något känns oklart. Beskriv i sådana fall detta.
4. Lägg in SAMMA TEXT på diskussionstavlan! Varför det? Diskussionstavlan är kursens hjärta, och det som gör det möjligt för oss att hjälpa varandra med inläringen – och annan förståelse. Rimligen bör någon av era kurskamraters funderingar skilja sig från era egna: detta kan ge nyttiga impulser för själva inställningen till kursen. Jag uppmuntrar å det väldigaste att ni utnyttjar diskussionstavlan flitigt. Kanske finns det redan efter denna inledande omgång anledning att kommentera/ifrågasätta/berömma andras inlägg? Gör då det. Kritisk (positiv och negativ), men konstruktiv, kommunikation är den akademiska livsnerven, och den ska vi på alla sätt understödja.
5. För att 4) ska fungera: läs övrigas inlägg.

Del I: Demokratidimensioner och politiskt deltagande

Det är lätt att konstatera att man organiserat styrning av samhällen på olika sätt runt om i världen; även i de (helt dominerande) fall när man delar uppfattningen att man har ett demokratiskt styrelsesystem. I denna första kursdel kommer vi för det första belysa vad som kan innefattas i demokratibegreppet och för det andra diskutera hur olika demokratiidéer kan realiseras. En sådan genomgång ramar in den fortsatta kursen. Att reda ut vad demokrati är och kan eller till och med *bör* innehålla är ingen lätt uppgift, men det är nödvändigt att förstå olika betydelser och hur dimensioner kan användas i analys av politiska institutioner och företeelser.

Uppgift 1: Demokratidimensioner

Litteratur: Hague & Harrop s. 1-10; kap. 3 (s. 49-56 kan läsas kursivt, innehållet i denna del tas upp senare på kursen) samt kap. 5 [ELLER: Hague, Harrop & McCormick s. 1-10; kap. 3 (s. 48-55 kan läsas kursivt, innehållet i denna del tas upp senare på kursen) samt kap. 5]; Lundquist kap. 3-5; Konsten att skriva och tala

E-resurser: Mikael Sundströms föreläsning om demokratibegreppet ger en bra idé om hur demokratibegreppet kan operationaliseras i linje med Robert Dahls demokratibestämning. Denna föreläsning *ersätter inte* inläsningen av litteraturen då demokratibegreppet operationaliseras något annorlunda än vad t.ex. Lundquist och Hague och Harrop gör.

I uppgift 1 ska ni arbeta med demokratibegrepp. Uppgiften handlar om att bearbeta och reflektera över teorier och begrepp. Uppgiftens karaktär är mer återgivande än de uppgifter som kommer senare. Poängen är att vi ska nå en gemensam grundförståelse för komplexiteten i demokratibegreppet. De olika begreppen ska sedan kunna användas vid analyser av fall som kommer i senare uppgifter. Väsentliga begrepp är bland andra: indirekt – direkt demokrati; folkmakt – konstitutionalism; liberal- illiberal demokrati; substansvärden – processvärden; institutioner som är nödvändiga för att man ska kunna beteckna ett politiskt system som demokratiskt. För att underlätta förståelsen för analysnivåerna har Lennart Lundquist här sammanfattat modellen:

A. Demokratiska värden

substansvärden JÄMLIKHET FRIHET SOLIDARITET RÄTTVISA	processvärden ÖPPENHET ÖMSESIDIGHET DISKUSSION ANSVAR
--	---

B. Demokratiska konstruktioner

direkt demokrati enhetsdemokrati substansdemokrati massdemokrati gemenskapsdemokrati deliberativ demokrati stark demokrati	↔ ↔ ↔ ↔ ↔ ↔ ↔	indirekt demokrati motsättningsdemokrati processdemokrati elitdemokrati individualismdemokrati voteringsdemokrati svag demokrati
--	---------------------------------	--

C. Demokratiska institutioner

INPUT <ul style="list-style-type: none"> • frihet att gå med i organisationer • yttrandefrihet • rösträtt • rätt att konkurrera om röster och stöd • alternativa informationskällor • fria och rättvisa val 	OUTPUT <ul style="list-style-type: none"> • tillgodose lagens krav, politikernas vilja och folkets val och vilja • uppmuntrar folkligt deltagande • offentlighet • tillgodose medborgarnas fri- och rättigheter
---	---

Börja med att diskutera relationen mellan Lundquists kategorier ”folkmakt och konstitutionalism” och Hague och Harrops beskrivning av distinktionerna mellan liberal och illiberal demokrati. Gå sedan igenom demokrativärden som behandlas av Lundquist. Vilka demokrativärden menar Lundquist är centrala för att nå politisk beslutsdemokrati? Utveckla och red ut relationerna mellan värden och institutioner. Vilka institutioner anses kunna befrämja dessa värden? Använd litteraturen bredare här.

Uppgiftens karaktär är diskuterande och beskrivande, men var noga med att bearbeta texterna och självständigt formulera och diskutera sambanden. Om ni återger något i texten så ska det markeras med citat och det ska endast göras i undantagsfall (det används för att belysa hur författaren har uttryckt sig eller för att belägga att författaren verkligen har argumenterat på detta sätt). I övrigt ska ni alltid ange var ni hämtat påståenden och information från med författare, sida och år. Detta för att andra dels ska kunna kontrollera om man tycker att påståendet verkar märkligt men också för att andra ska kunna fortsätta resonemangen om man tycker att de är intressanta. *Det är ytterst viktigt att ni redan från start följer de anvisningar*

som finns i Konsten att skriva och tala, vad gäller referenshantering, hur man skriver referenslistor etc!

Din text, som alltså ska vara försedd med löpande referenser till kurslitteraturen, ska omfatta 9 000 – 12 000 tecken inklusive blanksteg och lämnas in på Live@Lund senast den dag och tid som anges i schemat. *Glöm inte referenslista! Detta gäller samtliga texter som lämnas in under kursens gång.* Tänk på att referenslistan inte räknas in i det antal tecken du har till ditt förfogande för en uppgift.

Lärarens feedback

En samlad feedback i form av ett kursmeddelande, samt vid behov genom individuella kommentarer.

Uppgift 2: Politiskt deltagande och påverkan

Litteratur: Hague & Harrop (2013) kap. 7-12 [ELLER Hague, Harrop & McCormick (2016) kap. 13-18]; Lundquist kap. 4-5; Bennich-Björkman & Blomqvist kap. 4-5; Mattson & Petersson kap. 5; Erlingsson et al kap. 1-5; Freidenvall & Jansson kap. 3, 6, 7; Konsten att skriva och tala. Analys av artiklar i Helsingborgs Dagblad (artiklarna anslås på kurssidan).

Extramaterial att använda om ni finner det intressant, i form av artiklar om partier och representation, kommer att anslås på kurssidan.

Om vi utgår från den enskilde medborgaren så kan man fundera över vilka vägar hon har för att kunna påverka. Ett sätt är ju att aktivera sig partipolitiskt, och kanske på sikt bli en av de politiska representanterna. Partier och hur partier fungerar blir då intressanta studieobjekt. Det gäller inte minst i dagsläget när det talas om *partiernas kris*. Partierna har överlag tappat stora medlemsnumerär – dramatiska debattörer har beräknat att partierna inom något decennium kommer att ha förlorat *alla* sina medlemmar om de fortsätter att förlora medlemmar i samma takt. En traditionell demokratisk kanal skulle i så fall vara hotad.

Samtidigt har det dykt upp nya utmanarpartier på alla politiska nivåer. Sverigedemokraterna kom i och med valet 2010 in i riksdagen, och finns representerat i åtskilliga kommuner, tillsammans med andra mer lokala missnöjespartier. Piratpartiet vann utifrån en sakfråga så starkt stöd att det fick mandat i Europaparlamentet 2009. Partiaktivitet är ett av flera sätt att utöva inflytande på.

Medierna kallas ibland för den tredje statsmakten (fundera förresten över vilka de andra två är!) eftersom de har en så viktig roll i en levande demokrati, både som maktens granskare och som forum för opinionsbildning. Medierna är också betydelsefulla agendasättare, vilket kan ha avgörande betydelse för vilka frågor som överhuvudtaget blir föremål för offentlig debatt.

En fråga som återkommande debatteras i media är lobbyism. Lobbying, eller lobbning/lobbyism som det kallas på svenska, är en form av påverkan som har något av en otillbörlighetens aura över sig. Att försöka påverka våra politiska beslutsfattare är annars en grundbult i demokratin, men för att sådana försök ska betraktas som demokratiskt legitima menar många att de måste ske öppet. Ja, öppenhet är i själva verket en grundförutsättning för

demokratin och för den ”upplysta förståelse” som bland andra statsvetaren Robert Dahl lyfter fram som ett centralt kriterium på ett demokratiskt styrelseskick. Fria medier spelar alltså en betydelsefull roll i ett demokratiskt samhälle, men är också själva viktiga maktfaktorer med sina möjligheter att påverka den offentliga dagordningen. Det är därför inte ägnat att förvåna att intressegrupper gärna försöker påverka makthavarna via media, eller via lobbyartade kommunikationsformer.

Uppgift 2 handlar om medborgarnas försök att påverka politikens utformning genom de politiska partierna, genom intressegrupper och genom media. I denna uppgift analyserar ni en politisk process så som den är beskriven i media, granskning och problematisering görs med hjälp av teorier i kurslitteraturen. Ni använder texter av olika slag och på flera analysnivåer för att lösa uppgiften: för det första övergripande, abstrakt demokratiteori, i synnerhet analysmodellen ”politisk beslutsdemokrati” som presenteras i Lundquists bok; för det andra teorier om specifika påverkanskanaler; och för det tredje konkreta beskrivningar av politiska händelser i media – som ni analyserar utifrån teorierna.

Läs först igenom de avsnitt som vi hänvisar till i kurslitteraturen, se anvisningarna inledningsvis till uppgiften. Det fall som ska analyseras behandlar en skolnedläggning i Helsingborg. Som alltid i sådana här fall orsakade denna nedläggning omfattande protester. Protesterna rörde både själva sakfrågan och formerna för hur beslutet fattades och ansvariga politiker och tjänstemän hudflängdes i media. Beslutet att lägga ned skolan fattades av socialdemokrater och moderater, medan övriga partier var emot. Det fanns också ett starkt internt socialdemokratiskt motstånd mot att lägga ned skolan. Detta motstånd tog sig många uttryck, som anknyter såväl till styrning och partiets funktion som till medborgerliga försök att påverka på olika sätt. För att ni ska få ett grepp om händelseförloppet, har vi på kurssidan lagt upp ett urval av de hundratals dagstidningsartiklar, som beslutet och protesterna gav upphov till.

Uppgift 2a

Med utgångspunkt i kurslitteraturen och den mediala rapporteringen från Helsingborg ska du diskutera och analysera olika försök att påverka makthavarna. Exempel på intressanta frågor är: Hur påverkade maktspelen mellan partierna, men också inom det socialdemokratiska partiet, hanteringen av skolnedläggningen? Hur kan detta knytas till de teoretiska perspektiv som beskrivs i litteraturen? Vad utlöste medborgarnas engagemang i frågan? På vilken typ av problematik låg tyngdpunkten i medias rapportering? Vilka möjligheter hade medborgarna att bilda sig en upplyst förståelse av frågan om skolnedläggning (här kommer media in!)? Vilka möjligheter har medborgarna formellt att påverka kommunala beslutsprocesser? Vilka processvärden diskuteras explicit i artiklarna? Hur kan dimensionen folkmakt-konstitutionalism användas i analysen?

Din text, som ska vara försedd med löpande referenser till kurslitteraturen, ska omfatta 9 000–12 000 tecken inklusive blanksteg och lämnas in på Live@Lund senast den dag och tid som anges i schemat.

Uppgift 2b

Du ska nu systematiskt opponera på en kollegas alster med ledning av anvisningarna för opposition och annan kritisk granskning i *Konsten att skriva och tala*. Tänk särskilt på att vara konstruktiv i din kritik. Oppositionsschema läggs ut som kursmeddelande kort efter inlämningen av uppgift 2a.

Oppositionen ska vara 2000 – 3000 tecken inklusive blanksteg och senast den dag och tid som anges i schemat läggs in på Live@Lund, under ”Inlämning 2b” och på diskussionstavlan. Ni är sedan varmt välkomna att på diskussionstavlan kommentera kollegans kritik. Kanske beror någon synpunkt på att ni tolkat litteraturen olika, eller på något annat som kan behöva redas ut. Detta fortsatta kommenterande ingår inte i formellt i uppgiften, men rekommenderas varmt och följs av mig som lärare.

Lärarens feedback

Efter fullgången uppgift (2a + 2b) kommer ni att få kommentarer på er uppgift, och vid behov på er opposition, dels i form av en generell kommentar som tar upp aspekter som är intressanta för alla kursdeltagare och läggs ut som kursmeddelande, och dels i form av en individuell kommentar. På denna uppgift kommer *alla* att ges individuella kommentarer, men generellt gäller att om den som kommenterat ditt arbete skött denna uppgift på ett bra sätt, så blir min kommentar mindre omfattande.

Del II: Demokrati och organisering av politiska system

Uppgift 3: Legitimitet och demokrati i kommunal organisering

Litteratur: Lundquist kap. 6; Mattson-Petersson kap. 3, 10; Bennich-Björkman & Blomqvist kap. 9, 10, 12; Hague & Harrop (2013) kap. 17 [ELLER Hague, Harrop & McCormick (2016) kap. 10]. I Rothstein läses kapitlet av följande författare: Rothstein (första kapitlet); Rothstein (kapitlet som börjar på s. 87), Lundquist; Olofsdotter Stensöta; Hertting.
Konsten att skriva och tala

E-resurser: Maria Hedlunds nätföreläsning om förvaltningen.

Förvaltningen utgör en aktör eller beståndsdel i det politiska systemet som sällan tilldrar sig särskilt intresse. I själva verket är det i förvaltningen som styrelse och makt faktiskt realiserar. Det är sällan vanliga medborgare har kontakt direkt med de demokratiskt valda representanterna, men desto oftare som man kommer i kontakt med olika förvaltningstjänstemän i byråkratin. Ordet byråkrati används på svenska ofta med en negativ klang. På engelska är termen *bureaucracy* en mer neutral benämning på förvaltningsapparaten.

Kunskaper om förvaltningen innebär att vi breddar vår syn på relationen styrande och styrda i en demokrati. För att förstå hur ett demokratiskt system fungerar är det nödvändigt att även se hur genomförandet av politiska beslut fungerar. Dessutom har förvaltningstjänstemän i sin egenskap av experter inom specifika politikområden också stora möjligheter att driva på att deras frågor kommer upp på den politiska agendan (enligt förvaltningslagen har de skyldighet att visa på brister och behov inom sina verksamhetsområden). Även beredningen av politiska ärenden sköts till stor del av anställda tjänstemän på olika politiska beslutsnivåer (läs Shirin Ahlbäck Öbergs kapitel i "Mellan folkhem och Europa" för en bra översiktlig beskrivning av relationen mellan politiker och tjänstemän i politiska beslutsprocesser).

När statsvetare studerar relationen mellan politikernas styrning av förvaltningen och förvaltningens faktiska verksamhet, finner man ingalunda någon perfekt överlappning. Förvaltningsapparaten har ofta ett betydande handlingsutrymme att förfoga över och Webers ideal, som beskriver tjänstemännen som neutrala utförare av politiskt fattade beslut, befinner sig i själva verket ganska långt ifrån verkligheten. Det svenska systemet har dessutom en konstruktion, som syftar till en förhållandevis självständig förvaltning. Ibland lämnar de politiska beslutsfattarna medvetet handlingsutrymme till förvaltningen. Detta är till exempel fallet vid *ramlagstiftning*, som enbart anger yttre ramar för förvaltningen att hålla sig inom, eller vid *målstyrning*, där vägen mot målet står mer eller mindre fri för förvaltningen att staka ut, så länge det politiskt bestämda målet nås. Ibland uppstår ett betydande handlingsutrymme för förvaltningen utan att de politiska beslutsfattarna har avsett att detta ska ske eller för att de inte är förmögna att begränsa det.

Men även i fall när förvaltningen är relativt styrd, exempelvis av speciallagstiftning som tvingar kommunerna att tillhandahålla viss välfärd, kan den enskilda förvaltningstjänstemannen eller *närbyråkraten* ha stora möjligheter att påverka hur han eller

hon agerar i det konkreta mötet med sina klienter – eller kunder, som medborgarna ofta kallas i det marknadsliknande styrningsideal som går under den sammanfattande benämningen *New Public Management*. Bristande överensstämmelse mellan politikernas avsikter med ett beslut och hur det genomförs i den praktiska verksamheten är så vanligt att det har en egen benämning: *implementeringsproblemet*. Ur ett demokratiskt perspektiv kan det vara problematiskt om de beslut som fattas av de folkvalda politikerna inte får genomslag i praktisk verksamhet, men skulle man också kunna tänka sig att implementeringsproblemet skulle kunna innebära några fördelar? Vilka möjligheter som finns för att påverka den politiska beslutsprocessen behandlades i uppgift 2. I denna uppgift ska du studera hur en kommun organiserar en verksamhet som skolan.

Uppgift 3a

Din uppgift blir för det första att reda ut *dels* hur kommunen egentligen organiserar skolverksamheten (och vad som styr detta arbete formellt), *dels* hur ansvaret ser ut mellan det demokratiska styret och förvaltningen. Vilka beslutsgångar förekommer egentligen när det gäller dessa frågor? Du ska välja *din egen hemkommun* för studien, som du ska koppla till kurslitteraturen genom att på ett relevant sätt använda begrepp som legitimitet och demokrati. Redovisningen ska med andra ord explicit relateras till kurslitteraturen när det gäller demokrati och legitimitet: Hur har kommunerna organiserat skolverksamhet och beslutsprocesser för att värden som legitimitet och demokrati ska upprätthållas?

Texten, som ska omfatta 12 000 – 15 000 tecken, ska skrivas i form av en *vetenskaplig miniuppsats*, med klart formulerat syfte, tydligt angivna slutsatser och formellt korrekta referenser. (Läs *Konsten att skriva och tala* noga inför detta arbete). Inlämning via Live@Lund senast den dag och tid som schemat anger.

Uppgift 3b

Du ska nu opponera på en kollegas alster. Oppositionsschema läggs ut som kursmeddelande kort efter inlämningen av uppgift 3a. Du ska jämföra din egen analys av den kommun du arbetat med, med den som en annan student gjort. Förutom att göra en jämförelse mellan de båda kommunernas *processer* generellt, så ska ni förhålla er till hur er kursare beskrivit dessa processer utifrån *legitimitet* och *demokrati*. Har ni använt begreppen och teorierna på liknande sätt? Är det något du tycker att din kursare har missat eller har denne tagit upp något som du själv missade? Ni ska också undersöka formalia i uppgiften så att den följer de givna instruktionerna (se i *Konsten att skriva och tala* om ni är osäkra).

Jämförelsen och oppositionen ska läggas in på Live@Lund, under ”Inlämning 3b” och på diskussionstavlan senast den dag och tid som schemat anger. Denna text ska vara 3 000 – 5000 tecken inklusive blanksteg.

Sammanfattning uppgift 3

1. Hur organiseras skolpolitik och -verksamhet kommunalt?
 - a. Beskriv institutioner och relationerna mellan förvaltning och politiker.
 - b. Hur upprätthålls formell demokrati och legitimitet i organisering av kommunala beslutsprocesser?
2. Opponera på en kollegas text

Lärarens feedback

Efter fullgången uppgift (3a + 3b) kommer ni att få kommentarer på er uppgift, och vid behov på er opposition. Detta sker dels i form av en generell kommentar som tar upp aspekter som är intressanta för alla kursdeltagare och läggs ut som kursmeddelande och dels i form av en individuell kommentar. Precis som ifråga om uppgift 2 kommer *alla* att ges individuella kommentarer, men generellt gäller att om den som kommenterat ditt arbete skött denna uppgift på ett bra sätt, så blir min kommentar mindre omfattande.

Uppgift 4: Jämförande analys av politiska system

Litteratur: Hague & Harrop (2013) kap. 10, 13-16 och 19 [ELLER Hague, Harrop & McCormick (2016) kap. 6-9, 11, 15]; Mattson & Petersson kap. 1, 6, 7, 11, 14; Bennich-Björkman & Blomqvist kap. 4, 7, 8, 15; Freidenvall & Jansson kap. 8-10; Tallberg hela boken. Konsten att skriva och tala

E-resurser: Föreläsningar om EU (historik samt institutioner).

Vi fortsätter i denna uppgift att analysera organisering av politiska system men lämnar den lokala nivån. Demokratiperspektivet behåller vi. I denna uppgift ska ni mer utförligt visa att ni förstått innebörden av olika sätt att organisera ett demokratiskt styrelseskick genom att *jämföra konstitutionella system*. Här kommer ni alltså att kombinera teori och empiri eller, med andra ord, att tillämpa teoretiska resonemang på ett empiriskt material.

Litteraturen handlar om olika sätt att designa demokratiska styrelseskick, både teoretiskt och empiriskt. Ett lands konstitution utgör regelverket för hur statskicket ska fungera och organiseras. Oftast, men inte alltid (Storbritannien är det mest omskrivna exemplet), finns konstitutionen nedtecknad. Den svenska konstitutionen utgörs av Sveriges fyra grundlagar (se Mattson & Petersson; riksdagens hemsida). Det är alltså ur ett lands konstitutionella regler som man kan utläsa hur styrelseskicket formellt är uppbyggt – det formella styrelseskicket. Valsystemens utformning är en av de viktiga källorna till förståelse av olika styrelseskick. Valen har beskrivits som den moderna demokratins definierande institution. Regler för hur väljarnas röster ska omvandlas till platser i representativa församlingar må vara tekniskt snåriga, och okända för många, men spelar stor roll för det politiska maskineriet och för hur partierna lägger upp sina kampanjer.

EU:s konstitution utgörs av fördragen, dvs. de överenskommelser som medlemsländernas stats- och regeringschefer kommer överens om med ojämna mellanrum och som brukar benämnas efter den plats där de upptecknas, senast i Lissabon 2007 (Lissabonfördraget trädde sedan i kraft i december 2009). Som bekant föregicks detta fördrag av en utdragen debatt där tidigare förslag till ny konstitution för EU röstades ner i folkomröstningar i Nederländerna och Frankrike.

Uppgift 4a

Ni ska nu analysera demokratin i tre politiska system: Ni väljer *antingen* Storbritannien, USA eller Frankrike (alltså ett av dessa länder). Landets formella organisering av politisk

demokrati jämförs med det svenska systemet. Ni utför analysen med hjälp av några av dimensionerna som ni behandlade i uppgift 1, särskilt folkmakt-konstitutionalism med betoning på maktfördelning och lagstiftningsprocesser. Majoritetssystem och proportionella system är benämningar på olika sätt att organisera valen, medan federalism och enhetsstat utgör beskrivningar av olika sätt att organisera styrelseskicket. Presidentsystem, semipresidentialism och parlamentarism är också kategoriseringar som ni ska visa att ni är förtrogna med. Ni ska använda dessa – och andra begrepp i litteraturen – när ni gör er analys.

För att lösa den delen av uppgiften som behandlar EU ska ni först dra ut de olika *funktioner* som EU:s institutioner är tilldelade. Sedan ska ni jämföra dessa funktioner med hur de är organiserade i Sverige och i ert andra land. Det gäller att vara observant eftersom exakta motsvarigheter inte finns i de olika jämförelseobjekten – det är en av poängerna med uppgiften. Som vi nämnde ovan under rubriken *Kursens idé*, så löper ett demokratispår genom kursens alla delar. Detta demokratispår ska alltid inkluderas, med den skillnaden att ju längre ni kommit i kursen, desto mer har ni fått att relatera detta demokratispår till. Vi vill därför att ni avslutningsvis analyserar de politiska systemen med hjälp av demokratidimensioner. Denna del av uppgiften bör ägnas ca 3 000–4 000 tecken. Var noga att använda centrala begrepp på ett precist och riktigt sätt. Hela uppgiften ska omfatta 12 000 – 15 000 tecken.

Uppgift 4b

Ni väljer själva ett land (inte det land ni själva analyserade i förra deluppgiften) som en kurskollega har presenterat i uppgift 4a och jämför med det land som ni analyserade i 4a. Om du t ex valde Storbritannien i 4a, ska du således välja att läsa en kursares analys av Frankrike eller USA. Jämför framför allt formell maktfördelning mellan institutionerna och beslutsprocesserna. Skulle det bli så att alla väljer samma land – och det därmed inte finns någon analys av ett annat land än det du själv skrivit om – kommer jag att lämna anvisningar för hur ni ska göra då. Lämna in enligt datum i schemat under ”Inlämning 4b” och på diskussionstavlan. Texten omfattar ca 3 000 tecken inklusive mellanslag.

Lärarens feedback

Efter fullgången uppgift (4a + 4b) kommer jag att kommentera insatserna. Först och främst handlar detta om samlade kommentarer i form av ett kursmeddelande, men vid behov kommer jag också att ge individuella kommentarer. Generellt gäller att om den som kommenterat ditt arbete skött denna uppgift på ett bra sätt, så finns mindre anledning för mig att ge individuella kommentarer.

Uppgift 5: Demokratiseringsprocesser – att bygga demokrati

Litteratur: Tidigare inläsning om demokratidimensioner inför uppgift 1; Hague & Harrop (2013) kap. 3, 4 och 6 [ELLER Hague, Harrop & McCormick (2016) kap. 3, 4 och 12]; Freidenvall & Jansson s. 159-165 samt kap. 11. Artiklar med länderstudier och om demokratisering som anslås på kurssidån; Konsten att skriva och tala

Freedom House: <http://www.freedomhouse.org>

Artiklarna hämtas via den elektroniska artikeldatabasen LUBsearch som studenter och forskare har stor användning av. Denna nås via universitetsbibliotekets hemsida. Du väljer även *en* artikel om demokratisering för denna uppgift.

En omfattande forskning har bedrivits om hur icke-demokratiska system förändras till demokratiska: demokratiseringsforskning. Hague & Harrop beskriver tre kategorier av ”demokratiseringsvågor” som illustrerar empiriska perioder av demokratisering med skilda förklaringar till förändringarna. Med ”konsoliderad demokrati” avses att demokratin har institutionaliserats och förankrats, det demokratiska systemet anses vara legitimt, styrelsen och medborgarna accepterar den demokratiska konstitutionen eller de grundläggande regleringarna för formella maktrelationer.

Det finns en spännande akademisk diskussion om vilka institutioner som absolut måste vara demokratiska innan man kan beteckna ett politiskt system som demokratiskt. Är det tillräckligt med regelbundna, rättvisa, hemliga val mellan ett antal partier eller kandidater för att det betecknas som en demokrati? Är det möjligt att tala om demokrati utan yttrandefrihet? Vilka är förutsättningarna för att ett politiskt system ska påbörja en demokratiseringsprocess? Leder ekonomisk utveckling till demokratisk utveckling? Vi är delvis tillbaka till de frågor som vi ställde inför uppgift 1 men ska nu diskutera dem på ett lite annorlunda sätt genom att använda oss av exempel på politiska system som är under stark förändring och i olika utsträckning genomgår en demokratiseringsprocess, eller som håller på att återgå till auktoritära system.

Uppgift 5a

Ni kommer av mig tilldelas ett land och ni arbetar med två av de artiklar som har listats för detta land bland resurserna för uppgiften. Ni ska sedan beskriva vilka faktorer artikelförfattarna menar har stor betydelse för demokratisering i det aktuella landet. Vilka betingelser – ekonomiska, sociala, politiska – befrämjar en demokratisk utveckling? Är forskarna överens om vilka förutsättningar som är nödvändiga för att en demokratiseringsprocess ska leda till en konsoliderad demokrati? Diskutera sedan dessa betingelser i mer generella termer med hjälp av kurslitteraturen och en av de demokratiseringsartiklar som finns på kurssidån. Du väljer själv denna artikel. Hur ”fritt” är det land du skriver om enligt Freedom House? Vad är särskilt problematiskt respektive positivt ur ett demokratiperspektiv? Jämför bedömningarna som Freedom House gör med beskrivningarna i artiklarna.

En text omfattande 13 000 – 15 000 tecken lämnas in via Live@Lund senast den dag och tid som schemat anger.

Uppgift 5b

Du ska nu opponera på en kollegas alster. Oppositionsschema läggs ut som kursmeddelande kort efter inlämningen av uppgift 5a. Du ska jämföra din egen analys av det land du arbetat med, med den som en annan student gjort av ett annat land. Tänk på att jämföra både empiri – hur skiljer sig era två länder åt? – och själva analyserna. Har du och din kursare använt samma eller olika teorier, begrepp och resonemang i era analyser?

Oppositionen ska läggas in på Live@Lund, under ”Inlämning 5b” och på diskussionstavlan senast den dag och tid som schemat anger. Denna text ska vara 3 000 – 5 000 tecken inklusive blanksteg.

Lärarens feedback

Efter fullgången uppgift (5a + 5b) kommer jag att kommentera insatserna, huvudsakligen genom samlade kommentarer i form av ett kursmeddelande. Vid behov kommer jag också att ge individuella kommentarer.

Del III: Demokratins utmaningar

Uppgift 6: Decentralisering

Inom den mer kritiska demokratiteoretiska litteraturen finns ofta ett starkt vurmande för småskalighet, decentralisering och ökat lokalt politiskt deltagande. Man föreställer sig att detta ska skapa en större legitimitet för demokratins processer. Hur ser du på detta? Vilka argument kan anföras mot ökad decentralisering? Diskutera med utgångspunkt i förvaltningspolitiken men ta gärna in ett större globalt perspektiv.

Som ni märker är den här frågan lite friare än de vi haft tidigare på kursen. Likväl vill jag se en fungerande referensapparat och en tydlig struktur i era svar. Bo Rothsteins bok ”Politik som organisation” är givetvis en lämplig startpunkt för denna uppgift. Din text ska omfatta 9 000 – 12 000 tecken. Uppgiften lämnas in senast den dag och tid som anges i schemat.

Lärarens feedback

Först och främst ges feedback på denna uppgift i form av samlade kommentarer. Vid behov ges också individuella kommentarer.

Uppgift 7: Demokratins utmaningar

Uppgift 7 har form som en traditionell tentamen, med ett antal *frågor som ska besvaras*. Fokus är demokrati, och hoppet är att ni nu kan ha nytta av uppgifter och feedback ni fått tidigare under kursen för att kunna komma litet längre med dessa svar. Vi har på flera sätt under kursen kommit i kontakt med demokratins olika utmaningar. Olika jämförelser ni gjort har inte minst tjänat att belysa olika sätt att förstå och åtgärda sådana utmaningar. Vid det här laget är det av största vikt att ni underbygger er argumentation, och stödjer den med externt material när det är möjligt. Jag vill också förstås se ett större djup i ert resonemang – av den enkla anledningen att ni nu är väl inlästa på ämnet.

1) Flernivåproblematik och legitimitet

Demokratiska beslut på olika nivåer kan komma i konflikt med varandra. Hur ska vi bäst avgöra vad som har starkast legitimitet i dessa fall, och hur kan man komma till rätta med denna problematik?

2) Expertstyre

Politiska beslutsfattare behöver expertrådgivning för att kunna fatta välgrundade beslut och expertinflytande utgör också en oundgänglig del av det politiska beslutsfattandet på alla nivåer i det politiska systemet. Vilka utmaningar kan expertinflytande innebära för den representativa demokratin?

3) Vidare utmaningar

Vilka andra utmaningar ställs på en modern demokrati? Lista de enligt dig mest centrala utmaningarna, och *rangordna dem*. Argumentera för din rangordning!

Uppgiften lämnas in senast den dag och tid som anges i schemat. Svaret ska sammanlagt omfatta 15 000–18 000 tecken inklusive mellanslag. Textmängden kan variera något mellan de tre frågorna, men du kan inte välja bort någon av frågorna!

Lärarens feedback uppgift 7

Feedback på denna uppgift ges både i samlad form genom ett kursmeddelande, och genom individuella kommentarer.

Utvärdering

En väsentlig sak är utvärderingen. Vi kommer att ha en avslutande kursutvärdering där ni helt anonymt kan bedöma kursen. Denna utvärdering ger oss instrument att ändra kursen och de olika delarna *nästa* gång det är dags.

Ni är förstås också välkomna att höra av er med synpunkter under kursens gång. Kanske har någon del/uppgift innehållit oklarheter, kanske har det lett till frågor som ni vill ha svar på innan kursen fortsätter? Ni är därför välkomna att höra av er med synpunkter och utvärderingskommentarer också *under* kursens gång. Detta görs bäst på diskussionstavlan, eftersom era medstudenter då kan koppla an till era synpunkter: kanske finns det flera som tycker likadant – eller också tycker de tvärtom!

Vad händer om man missar en deadline?

Kursen är uppbyggd kring de deadlines som är uppsatta, och eftersom själva kommenterandet studenterna emellan är en mycket viktig pedagogisk poäng, kan jag knappast nog understryka vikten av att hålla dessa deadlines. Om du missar en inlämning av en text så innebär det alltså att du – och din text – hamnar utanför oppositionslistan och du missar ett värdefullt tillfälle till feedback från dina kurskamrater. Nu är ju inte alltid livet så snällt att det väntar på deadlines bestämda av statsvetenskapliga institutionen i Lund. Därför finns det utvägar medelst kompletteringar om det helt enkelt är omöjligt att hinna inom den utsatta tiden. Det är dock inte förhandlingsbara kompletteringar: för att examineras om en deadline missas, *måste* den utsatta kompletteringen genomföras.

Här följer en beskrivning om de uppgifter som gäller vid missade deadlines:

Uppgift 1

Du genomför uppgiften på samma sätt som vid inlämning vid ordinarie tidpunkt, men i en mer omfattande version: ca 13 000 – 15 000 tecken inklusive blanksteg. Lägg in under ”Inlämning 1” *och* maila uppgiften till läraren.

Uppgift 2a

Om du lämnar in uppgift 2a för sent, så tillkommer en extra opposition. Du lämnar alltså in *två* oppositioner om vardera 2 000 – 3 000 tecken inklusive blanksteg under ”Inlämning 2b” *och* på diskussionstavlan *och* genom att maila läraren. Genom att du lägger dem på diskussionstavlan så kan de kursare du opponerat på ta del av dina oppositioner.

Om du lämnar in 2a för sent så finns du ju inte med på den oppositionslista som läraren lägger ut strax efter deadline för uppgiften. Du väljer de två namn närmast efter ditt eget i listan över kursens studenter som har gjort uppgift 2a och opponerar på dessa.

Uppgift 2b

Om du lämnat in 2a i tid, men inte oppositionen på en kursares alster i tid (2b) så tillkommer också en extra opposition. Har du lämnat in 2a i tid så har du fått dig en text tilldelad att opponera på genom oppositionslistan som läraren lägger ut. Utöver den du tilldelats att opponera på av läraren så läser du även texten av den efter ditt eget namn närmast följande studenten i listan, med inlämnad text.

Du lämnar således in *två* oppositioner om vardera 2 000 – 3 000 tecken inklusive blanksteg under ”Inlämning 2b” *och* på diskussionstavlan *och* genom att maila läraren. Genom att du lägger oppositionerna på diskussionstavlan så kan de kursare du opponerat på ta del av dina dem.

Uppgift 3a

Om du lämnar in uppgift 3a för sent, så tillkommer en extra opposition. Du lämnar alltså in *två* oppositioner om vardera 3 000 – 5 000 tecken inklusive blanksteg under ”Inlämning 3b” *och* på diskussionstavlan *och* genom att maila läraren. Genom att du lägger dem på diskussionstavlan så kan de kursare du opponerat på ta del av dina oppositioner.

Om du lämnar in 3a för sent så finns du ju inte med på den oppositionslista som läraren lägger ut strax efter deadline för uppgiften. Du väljer de två namn närmast efter ditt eget i listan över kursens studenter som har gjort uppgift 3a och opponerar på dessa.

Uppgift 3b

Om du lämnat in 3a i tid, men inte oppositionen på en kursares alster i tid (3b) så tillkommer också en extra opposition. Har du lämnat in 3a i tid så har du fått dig en text tilldelad att opponera på genom oppositionslistan som läraren lägger ut. Utöver den du tilldelats att opponera på av läraren så läser du även texten av den efter ditt eget namn närmast följande studenten i listan, med inlämnad text.

Du lämnar således in *två* oppositioner om vardera 3 000 – 5 000 tecken inklusive blanksteg under ”Inlämning 3b” *och* på diskussionstavlan *och* genom att maila läraren. Genom att du lägger oppositionerna på diskussionstavlan så kan de kursare du opponerat på ta del av dina dem.

Uppgift 4a

Om du inte lämnar in denna uppgift i tid, så tillkommer ett land i den analys du ska utföra, dvs. du ska då välja *två* av länderna Storbritannien, USA och Frankrike, som du sedan förhåller till Sverige och EU som det beskrivs i den ordinarie uppgiften. Textens omfattning ska vara 15 – 17 000 tecken inklusive blanksteg. Lämna in under ”Inlämning 4a” samt genom att maila texten till läraren.

Uppgift 4b

Missar du att göra opposition inom utsatt tid väljer du att läsa två alster (4a) av dina kursare, där minst ett av dem behandlar det/ett land som du inte själv har med i din analys. Jämför framför allt formell maktfördelning mellan institutionerna och beslutsprocesserna. Texten omfattar ca 5 000 tecken inklusive mellanslag. Lägg in din text på diskussionstavlan, samt under ”Inlämning 4b” och maila den till läraren.

Uppgift 5a

Om du missar att lämna in uppgiften i ordinarie tid, så tillkommer att du ska läsa och förhålla dig till ytterligare en artikel, dvs. du ska då arbeta med *tre artiklar om ett land*. I övrigt görs uppgiften på precis samma sätt och i samma omfång som vid inlämning i ordinarie tid. Lämna in under ”Inlämning 5a” samt genom att maila läraren.

Uppgift 5b

Om du inte utför opponering på 5a inom utsatt tid, tillkommer ytterligare en. Du ska då läsa och kommentera två kollegers alster. Välj två texter som *inte* handlar om samma land som du själv analyserat i 5a, och följ i övrigt anvisningarna för ordinarie uppgift. Lämna in under ”Inlämning 5b”, maila läraren och lägg ut på diskussionstavlan.

Uppgift 6

Vid inlämning utanför ordinarie tid utför du denna uppgift på precis samma sätt som anges för ordinarie uppgift, men omfånget blir större: du ska skriva 13 000 – 15 000 tecken inklusive blanksteg. Lämna in under ”Inlämning 6” samt genom att maila läraren.

Uppgift 7

Vid inlämning utanför ordinarie tid så genomför du uppgiften på samma sätt som den ordinarie, men omfånget blir större: du ska skriva 18 000 – 20 000 tecken inklusive blanksteg. Lämna under ”Inlämning 7” samt maila till läraren.

Inlämningsinstruktioner för kompletteringsuppgifter

Eftersom ni lämnat ordinarie upptrampad stig är det extra viktigt att följande instruktioner följs. Du lämnar in uppgifterna enligt anvisningarna för var och en av kompletteringarna. För alla gäller att du lämnar in under ordinarie inlämningsrubrik, samt via e-mail till läraren. För en del av dem gäller också att de ska läggas ut på diskussionstavlan.

Det är viktigt att ni inte ser uppgiften som inlämnad förrän ni fått bekräftelsemail att ert e-mail mottagits. Var noga att i ert mail beskriva att det rör sig om denna kurs, och den aktuella kompletteringsuppgiften – så att allt hamnar i rätt arbetshögar. Sista ordinarie datum för inlämning av kompletteringar är den *14 januari 2018!*

Tänk på att arbetsbelastningen vid terminsskiftet i januari är extremt hög för mig som lärare – kurser ska avslutas samtidigt som andra ska påbörjas. Ni får med andra ord ha lite tålamod när ni väntar på att jag ska återkomma med feedback och betyg på försenade uppgifter om ni lämnar in vid den här tiden.

Lite om mig

Jag vill ju att ni ska presentera er själva. Därför är det inte mer än rätt att jag presenterar mig på samma vis, även om det blir här istället. Jag disputerade vid institutionen i januari 2009 på en avhandling med titeln *Förankring av socialdemokratisk EU-politik – med rum för demokratisk debatt?* (Den finns on-line på institutionens hemsida, för hågade läsare.) I avhandlingen, som handlade om det Socialdemokratiska partiets hantering av EU-medlemskapet och EMU-frågan, arbetade jag med kvalitativ innehållsanalys samt intervjuer. Jag genomförde 40 intervjuer, huvudsakligen med aktörer som varit centralt placerade inom partiet, vilket var både spännande och lärorikt.

Sedan dess har jag undervisat på Malmö högskola (2009-2011) och i Lund, däribland på två andra distanskurser, *Statsvetenskaplig introduktion* samt *Internationell politik*. Andra kurser som jag återkommande har undervisat/undervisar på är *Internationell politik* (campuskursen), *Makt och förvaltning* på fortsättningskursen, *European integration* på kandidatnivån och *European Governance* på Master-nivå. Jag handleder ofta uppsatser, på alla nivåer från fortsättningskursen och uppåt.

Forskningsmässigt är jag fortfarande intresserad av EU och svensk EU-politik, men jag har också rört mig allt mer mot partier. Utöver Socialdemokraterna har jag också särskilt intresserat mig för Centerpartiet, om vilket jag och maken Mikael Sundström skrivit två olika artiklar om i *Statsvetenskaplig tidskrift* (publicerade inför valet 2010 samt sommaren 2015). Sedan förra året leder jag ett forskningsprojekt som handlar om ungas politiska deltagande, *Politiskt deltagande bland unga – från partidemokrater till sociala medieaktivister?* Det är ett tvärvetenskapligt projekt, i vilket vi är tre statsvetare och en forskare i psykologi. Min del i projektet handlar om varför unga (i projektet omfattar det 16-25 år) är medlemmar i politiska partier/ungdomsförbund, eller i olika sorters föreningar med någon form av samhällsinriktning – allt från stora, internationella organisationer som Amnesty till mindre, mer lokala föreningar. Jag är intresserad av de ungas väg till medlemskap, samt hur de ser på sitt medlemskap och engagemang, men också på den representativa demokratin i stort. För de som inte är partimedlemmar är jag också intresserad av om de funderat på att bli det samt varför de inte blivit det, och hur de ser på politiska partier.

Jag har en bakgrund som journalist: jag har läst på Journalisthögskolan i Göteborg samt arbetat som reporter på Ystads Allehanda och Sydsvenskan. För ett halvt liv sedan tävlade jag i medel- och långdistanslöpning och jag tycker fortfarande om att springa.